

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma: Dědická smlouva

Autor: Jindřich Kolář

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Diplomová práce předložená k obhajobě Jindřichem Kolářem je zaměřena na dědickou smlouvu. Jde o institut (staro)nově začleněný do dědického práva v souvislosti s přijetím občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. Dědická smlouva je postavena do pozice nejsilnějšího dědického titulu před závětí i zákon. Její poměrně stručná úprava přitom vzbuzuje celou řadu výkladových otázek, na které jsou teprve postupně hledány odpovědi. Současně je třeba připomenout, že v základu je dědická smlouva zvláštním nominátním smluvním typem, nabízí se tak hledání širších souvislostí než jen v rámci úpravy samotného dědického práva. Hned na úvod je tedy možné konstatovat, že se jedná o téma poměrně obtížné, současně však plně způsobilé ke zpracování v podobě diplomové práce.

Autorovi se daří vypořádat se s uvedenými východisky velmi zdařile. Výklad rozvrhnuje do čtyř vyvážených částí. První věnuje vstupnímu vymezení dědické smlouvy a zejména pak jejímu zařazení mezi ostatní dědické tituly. Následující partie je pak již zaměřena na konkrétní náležitosti dědické smlouvy. Čtenář zde postupně nachází pojednání o tom, jaké subjekty jsou způsobilé dědickou smlouvu uzavřít, stejně tak jako i o tom, které subjekty mohou být z dědické smlouvy oprávněny a povinny. Náležitá pozornost je věnována i formě dědické smlouvy a rozsahu jmění, se kterým lze dědickou smlouvou nakládat. Autor se ale zaměřuje i podmínky a na účinky uzavření dědické smlouvy, na volnost budoucího zůstavitele nakládat se svým majetkem. Třetí část je vyhrazena pojednání i dědické smlouvě jako o pojmenovaném smluvním typu. V tomto směru dnes vzniká celá řada výkladových nejasností spjatých zejména s obecnou otázkou, do jaké míry je na dědickou smlouvu aplikovatelná úprava obecné části závazkového práva. Diplomant se zde sice zaměřuje bohužel jen na určité vybrané situace, přesto je však třeba zařazení této pasáže hodnotit jistě pozitivně. Autorovi se tu daří alespoň částečně se odchýlit od dnes již vydaných odborných zdrojů k aktuální úpravě dědického práva. Jeho text je tak do značné míry původní a může být přínosný i pro případného čtenáře, byť s konkrétními závěry nemusí vždy souhlasit. Poslední partie je věnována zániku dědické smlouvy. I zde je značná pozornost věnována souvisejícím institutům závazkového práva, což je třeba hodnotit jednoznačně pozitivně. Práce je zakončena shrnujícím závěrem. Uvedenému rozvržení není třeba nic vytýkat. Je čtenářsky přehledné a autorovi umožňuje zdařile se vypořádat se všemi zásadními aspekty problematiky, byť pochopitelně určitá nezmapovaná resp. méně zmapovaná místa nalézt lze (např. problematiku dědické smlouvy mezi manžely uzavřené jako důsledek smluvního ujednání dle § 718 dost. obč. zák.)

Odborná úroveň textu je velmi dobrá. Autor pracuje téměř s veškerou dosud vydanou odbornou literaturou k úpravě dědické smlouvy, resp. dědického práva jako takového. Jakkoliv je práce z větší části postavena kompilačně a autor se nechává zejména komentářovou literaturou viditelně vést, snaží se současně poukazovat na rozdíly ve výkladu, v případě rozporů se pokouší hledat řešení. Ve výkladu přitom klade patřičný důraz právě na nejspornější otázky, které zatím úprava dědické smlouvy vyvolává (např. postavení právnické osoby jako smluvního dědice). S ohledem na uvedený

přístup je zřejmé, že se autor v práci v podstatě nedopouští věcných pochybení, čtenář nalézá spíše jen dílčí nepřesnosti či zjednodušení (např. kap. 1.2 je zaměřena spíše na sílu dědických titulů než na sílu jednotlivých pořízení pro případ smrti; ne nutně musí být zůstavitel oferentem – k čemuž autor dále v práci sám dospívá – s. 9; za bližší vysvětlení by stála například i myšlenka, že potencionální dědic nemusí plnit dle dědické smlouvy, pokud se zůstavitel začíná zbavovat majetku – s. 48; německá úprava dědické smlouvy jistě není v § 2294 NOZ). Autor se vyjadřuje odborným právním jazykem, jeho stylistka je dobrá, byť občas čtenáře určitým zaváháním překvapí (např.: *...téměř po více jak 60 letech* – s. 3; *Pokud bychom připustili, že bude možné, aby byla právnická osoba druhou smluvní stranou dědické smlouvy, přičemž autor této práce je však názoru opačného, budeme muset souhlasit s tím, že takovéto situace jistě mohou nastat a s největší pravděpodobností nastanou.* – s. 14 aj.).

Formální úroveň zpracování je na odpovídající úrovni. Počet prohřešků proti pravidlům pravopisu či zjevných překlepů je zanedbatelný.

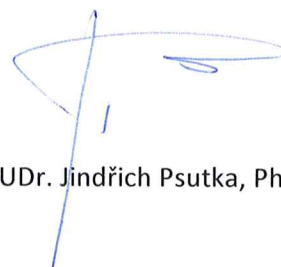
Citováno je v intencích platné citační normy. Citační aparát odpovídá rozsahu odevzdaného textu. Přehled použitých zdrojů přiložený v závěru práce je možné s ohledem na současný stav publikačních výstupů v oblasti dědického práva označit téměř za vyčerpávající.

S ohledem na právě podané kladné posouzení je možné konstatovat, že se autorovi podařilo vypořádat se se zvoleným nijak lehkým tématem zdařile. Odevzdaný text splňuje požadavky kladené na závěrečnou práci v magisterském studijním programu. Výhrady, které je třeba k textu učinit, jsou toliko dílčího rázu. Práci proto k obhajobě doporučuji a v případě jejího úspěšného zvládnutí ji navrhuji hodnotit jako výbornou.

Otázky k obhajobě:

- 1) Lze ujednat zákaz zatížení a zcizení majetku spadajícího potencionálně do pozůstalosti?
- 2) Může dojít k uzavření dědické smlouvy „křížově“?

V Plzni dne 2. května 2016

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.